

Monumentnummer*: 509500

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 14 mei 2002
Kadaster deel/nr 82771/180

Woonplaats* Leens
Gemeente* Het Hogeland
Provincie* Groningen

Locatiennaam Leens
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Leens
Sectie* A
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1001

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige RENTENIERSWONING met aangebouwde GARAGE gebouwd in opdracht van de heer J. Hekma, toenmalig eigenaar van boerderij "Castor" in Zuurdijk. Als architect werd aangetrokken W. Reitsema uit Leens, die in 1928 een pand ontwierp in een historiserende stijl. De woning die in 1930 gereed was, heeft een skelet van gewapend beton. De tuin wordt van de straat gescheiden door een grindbetonnen muurtje waarop twee stalen buizen zijn bevestigd. Achterin de tuin staat nog steeds de glazen kas die de heer Hekma toentertijd van zijn boerderij meeverhuisde naar zijn nieuwe woning. In 1956 werd de woning verbouwd tot notariskantoor door notaris M.A. Hibma. De indeling van het interieur werd iets gewijzigd en in het dakvlak van de westgevel werd een dakkapel geplaatst.

Het pand ligt op de hoek van de Hoofdstraat en de R. Ritsemastraat, de straat waar vroeger het station aan lag.

Omschrijving

Op nagenoeg vierkant grondplan opgetrokken RENTENIERSWONING met aangebouwde garage opgebouwd uit donkerrode baksteen met gesneden voegen op een grindbetonnen trasraam. De woning heeft een iets naar binnen gebogen afgeknot schilddak met leien waarop vier gemetselde schoorstenen met kap prijken. De gevels hebben gemetselde hoekpilasters met voluutkapiteel. De pilasters

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

herhalen zich aan weerszijden van de hoofdentree en van de entree aan de achterzijde van de woning.

In het middenrisaliet van de zuidgevel, dat eindigt in een steekkap met fronton en een goot op klossen, bevindt zich de hoofdentree. Deze bestaat uit een gemetseld portiek met een rand van zwarte tegels bij het trasraam. Een granito stoep met drie treden leidt naar de toegangsdeur. De gelakt houten deur met boven- en zijlichten van glas-in-lood, heeft glas-in-lood deurlichten en smeedijzeren decoraties. Boven het portiek bevindt zich een rechthoekige gevelsteen met daarop afgebeeld Castor en Pollux, een verwijzing naar de naam van de boerderij van de opdrachtgever (Castor). Bovenin het risaliet bevindt zich een samengesteld kozijn met drie blanke glas-in-lood vensters, aan weerszijden geflankeerd door een gemetselde pilaster met voluutkapiteel.

Aan de noordzijde van de woning is een tweede entree onder een betonnen luifel. De toegangsdeur is identiek aan die van de hoofdentree en heeft een bovenlicht boven de luifel. In het dakvlak boven de entree een dakkapel met een samengesteld venster.

De gevels worden geleed door H-vensters met betonnen onderdorpels, onder een doorlopende uitspringende rollaag. De zuidgevel heeft vier van deze vensters, de oostgevel twee, de noordgevel twee, waaronder een samengesteld H-venster en de westgevel heeft ook een H- en een samengesteld H-venster. Aan de oostgevel is een tweezijdige erker gebouwd in een gelakt houten omlijsting. Daarnaast, op de hoek met de noordgevel, bevindt zich een "loggia" ondersteund door hoekpilasters met betonnen voluutkapitelen. Midden in de oostgevel een doorgetrokken geveldeel met steekkap met fronton en een driedelig venster met glas-in-lood.

Aan de westgevel is een GARAGE gebouwd op een rechthoekige plattegrond met plat dak. Op het dak een gepleisterde borstwering met rechthoekige openingen erin. De voorgevel van de garage heeft een kanteldeur (oorspronkelijk dubbele stalen garagedeur met drie driehoeksvormige deurlichten en verticale, zilver geverfde stalen strips). In de west- en achtergevel twee vensters met roedenverdeling onder één latei. De oostgevel heeft een gelakt houten toegangsdeur met glas-in-lood bovenlicht, met daarnaast een smal venster, allebei onder een rollaag.

Het INTERIEUR valt wegens te grote wijzigingen buiten de bescherming van rijkswege.

Waardering

Rentenierswoning met aangebouwde garage van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang

- als voorbeeld van een rentenierswoning uit 1930
- vanwege de opvallende historiserende vormgeving
- vanwege het bijzondere materiaalgebruik en detaillering
- als goede representant van het gevarieerde oeuvre van architect W. Reitsema uit Leens
- vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de beeldbepalende ligging op de hoek met de straat naar het voormalige station.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument